

6 + 11470434 ✓

LETNO POROČILO

NARODNE IN UNIVERZITETNE KNJIŽNICE

v LJUBLJANI

za leto 1970

557205369

drústven spis

0 5361/1972

K A Z A L O

A. SPLOŠNI PODATKI

B. SAMOUPRAVLJANJE

1. Zbor delovne skupnosti knjižnice
2. Knjižnični svet
3. Upravni odbor
4. Ravnatelj
5. Samoupravni akti knjižnice
6. Komisije in strokovna kolegija
 6. 1 Razpisna komisija
 6. 2 Disciplinska komisija
 6. 3 Komisija za nabavo
 6. 4 Tiskovna komisija
 6. 5 Redakcijska komisija
 6. 6 Komisija za priznanje kvalifikacij bibliotekarske stroke
 6. 7 Komisija za pripravo samoupravnih aktov
 6. 8 Strokovni kolegij
 6. 9 Komisija za narodno obrambo

C. FINANČNO-GOSPODARSKI POLOŽAJ KNJIŽNICE

1. Finančni položaj in poslovanje knjižnice
 1. 1 Finančni položaj
 1. 2 Finančno poslovanje
2. Prostori in oprema
 2. 1 Delovni in skladiščni prostori
 2. 2 Oprema in delovni pripomočki

D. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA KNJIŽNICE

E. SISTEMIZACIJA IN ZASEDBA DELOVNIH MEST

F. POSLOVANJE KNJIŽNICE

1. Notranje poslovanje knjižnice

1. 1 Dotok knjižničnega gradiva

1. 2 Obdelava knjižničnega gradiva

1.21 Inventarni katalog

1.22 Abecedni imenski katalog

1.23 Stvarni in sistematski katalog

1.24 Oddelek za obdelavo periodičnega tiska

1.25 Oddelek za bibliografsko obdelavo slovenskega tiska

1.26 Kartografska in slikovna zbirka

1.27 Glasbena zbirka

1.28 Francoska zbirka

1.29 Rokopisna zbirka

1.30 Zbirka slovenskega drobnega tiska

1.31 Centralni katalogi knjižnic

1.32 Glavno skladišče

1.3 Pomožne delovne enote knjižnice

1.31 Upravna pisarna in računovodstvo

1.32 Tehnične strokovne delavnice

1.321 Razmnoževalnica

1.322 Knjigoveška in restavratorska delavnica

1.323 Fotografška delavnica

2. Zunanje poslovanje knjižnice

2.1 Število vpisanih bralcev

2.2 Obisk

2.3 Izposoja /v čitalnice, na dom, medbibliotečna/

2.4 Informacije

2.5 Založniška dejavnost

2.6 Razstava

2.7 Strokovno izobraževanje

2.8 Oddelek za pospeševanje knjižničarstva

2.81 Centralna katalogizacija slovenskega tiska

2.9 Sodelovanje z drugimi ustanovami

G. ZAKLJUČEK

A SPLOŠNI PODATKI

Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani, ki je bila osnovana 1774 leta, je od leta 1938 dalje delovala v okviru univerzitetnih ustanov kot "Univerzitetna biblioteka". Po osvoboditvi je z uredbo Slovenskega narodnoosvobodilnega sveta in Narodne vlade Slovenije /UL SNOS in NVS, številka 46 z dne 24. oktobra 1945/ postala centralna knjižnica federalne Slovenije z imenom "Narodna in univerzitetna knjižnica" ter je bila kot republiška ustanova pod vrhovnim nadzorstvom tedanjega Ministrstva za prosveto. Toda zakon o Univerzi v Ljubljani iz leta 1957 /UL LRS, številka 23 z dne 5. julija 1957/ je spremenil pravni status knjižnice, ki je ponovno postala zavod Univerze v Ljubljani in s tem centralna univerzitetna knjižnica. Tako opravlja knjižnica poleg nalog centralne univerzitetne knjižnice tudi naloge osrednje slovenske študijske, znanstvene in nacionalne knjižnice. Po določilih 22. člena zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o knjižnicah /UL SRS, številka 11 z dne 31. marca 1965/ pa opravlja Narodna in univerzitetna knjižnica še naloge republiške matične knjižnice za območje SR Slovenije. V letu 1970 se njen pravni status ni spremenil, čeprav so samoupravni organi že posredovali pristojnim organom svoj zahtevek za spremembo statusa knjižnice, ki bi s spremembo ustreznega zakonskega predpisa ponovno postala samostojna republiška institucija.

B SAMOUPRAVLJANJE

Člani delovne skupnosti knjižnice so opravljali svoje samoupravne dolžnosti in pravice v skladu z ustavo, zakoni in statutom knjižnice.

1 Zbor delovne skupnosti knjižnice

Člani delovne skupnosti knjižnice so svoje samoupravne pravice uveljavljali neposredno na zborih delovne skupnosti. V letu 1970 so bili trije zbori delovne skupnosti in sicer: 7. januarja, 18. februarja in 4. marca. Na teh zborih so člani delovne skupnosti razpravljali o spremembah statuta knjižnice, o zaključnem računu, o finančnem načrtu, o delovnem načrtu in o poročilu o delu knjižnice ter izvolili nove člane knjižničnega sveta iz vrst delovnega kolektiva.

2 Knjižnični svet

Knjižnični svet, izvoljen po določilih starega statuta, je imel v letu 1970 2 seji in sicer eno v ožjem sestavu /samo člani iz vrst delovne skupnosti/ in eno v širšem sestavu /skupno s predstavniki javnosti/. Na osnovi določil novega statuta, ki je bil sprejet 23. februarja 1970, je bil izvoljen nov knjižnični svet.

Sestavlja ga 9 članov, ki jih izvoli delovna skupnost knjižnice, in 8 predstavnikov družbene skupnosti, ki jih imenujejo zainteresirane delovne organizacije in društva. Novoizvoljeni knjižnični svet je imel v letu 1970 skupno 13 sej in sicer 6 rednih v ožjem sestavu in 7 izrednih sej, prav tako v ožjem sestavu. Knjižničnega sveta v širšem sestavu žal nismo mogli sklicati, ker nam delovne organizacije in društva kljub številnim urgencam še niso sporočile imen svojih predstavnikov. Za predsednika sveta je bil izvoljen višji bibliotekar Maks Veselko, za njegovega namestnika pa višji strokovni sodelavec Jože Munda.

Knjižnični svet se je na svojih sejah ukvarjal s problematiko samoupravnih aktov, s finančno-gospodarsko problematiko knjižnice, s kadrovskega vprašanji in drugimi problemi v zvezi z normalnim potekom delovanja knjižnice. Na osnovi določil veljavnega statuta je sedaj knjižnični svet edini kolektivni samoupravni organ knjižnice.

3 Upravni odbor

Upravni odbor knjižnice je imel v letu 1970 samo eno sejo in sicer 18. februarja 1970. Predstavnica upravnega odbora je bila vodja matične službe Ančka Korže-Strajnar. Upravni odbor, ki je imel 7 članov, je na osnovi določil statuta prenehal obstajati, ker je bil kot kolektivni izvršilni organ samoupravljanja odpravljen, njegove pravice in dolžnosti pa so prešle na knjižnični svet in delno na ravnatelja.

4 Ravnatelj

V zvezi s spremembami, ki jih je predvidel novi statut, so na ravnatelja knjižnice, ki je individualni izvršilni organ, delno prešle tudi nekatere pristojnosti odpravljenega upravnega odbora. Tako ima knjižnica sedaj namesto dveh izvršilnih organov /kolektivnega in individualnega/ samo enega.

5 Samoupravni akti knjižnice

V zvezi s splošnimi spremembami pozitivnih pravnih predpisov s področja samoupravljanja, delovnih razmerij itd. smo začeli pripravljati spremembe in dopolnitve samoupravnih aktov oziroma sestavljati nove.

Kakor smo že omenili, je bil novi statut knjižnice sprejet na seji knjižničnega sveta dne 23. februarja 1970, seveda po predhodno izvedenem sprejemnem postopku. Na osnovi določil statuta in spremenjenih zakonskih predpisov smo spremenili in dopolnili tudi druge samoupravne akte knjižnice - pravilnik o delovnih razmerjih in odgovornosti delavcev, pravilnik o oblikovanju in delitvi dohodka, pravilnik o delitvi osebnih dohodkov, pravilnik o sistemizaciji delovnih mest, poslovnih knjižnice - oziroma pripravili osnutke novih aktov -

pravilnik o odpisu knjižničnega gradiva in pravilnik o organizaciji in načinu vodenja knjigovodstva

Osnutki sprememb sprejetega statuta, ki so bile pripravljene na osnovi priporočila skupščine občine Ljubljana - Center, pravilnika o oblikovanju in delitvi dohodka ter pravilnika o organizaciji in načinu vodenja knjigovodstva pa so bili dani delovnemu kolektivu knjižnice v razpravljanje meseca decembra in so bili sprejeti brez pripomb

6 Komisije in strokovna kolegija

Po določilih 70 , 71 in 118 člena statuta imajo knjižnica oziroma njeni samoupravni organi stalne in začasne komisije kakor tudi strokovna kolegija kot strokovno posvetovalna organa za proučevanje vprašanj z delovnega področja osnovne knjižnične oziroma širše strokovne bibliotekarske problematike

6 1 Razpisna komisija

Razpisna komisija je stalna komisija knjižničnega sveta, ki odloča o vseh novih nastavitvah na razpisana sistemizirana delovna mesta. Sestaja se občasno. Razpisna komisija ima 3 člane

6 2 Disciplinska komisija

Disciplinska komisija kot stalna komisija knjižničnega sveta se je v letu 1970 sestala v zvezi z obravnavanjem enega disciplinskega primera. Komisija ima 7 članov in njihovih namestnikov

6 3 Komisija za nabavo

O predlogu za dopolnjevanje knjižničnega gradiva z nakupom ali zamenjavo razpravlja in odloča komisija za nabavo. Komisija ima 4 člane in je stalna komisija knjižničnega sveta. Sestaja se občasno, po potrebi

6 4 Tiskovna komisija

Komisija ima 5 članov in je stalna komisija knjižničnega sveta. V letu 1970 se je sestala enkrat. Obravnavala je založniški program knjižnice. Njena osnovna vloga je vodenje pravilne založniške dejavnosti knjižnice pri izdajanju strokovnih publikacij

6. 5 Redakcijska komisija

Redakcijska komisija je stalna komisija, ki ima 5 članov. Opravlja predvsem vsa tehnična in redakcijska opravila v zvezi z izdajanjem strokovnih publikacij. V letu 1970 se je sestala enkrat.

6. 6 Komisija za priznanje kvalifikacij bibliotekarske stroke

Komisija ima 7 članov. Ustanovljena je bila s sklepom knjižničnega sveta Narodne in univerzitetne knjižnice kot republiške matične knjižnice na 18. seji dne 13. decembra 1967. Naloga komisije je dvojna. Pred komisijo opravljajo bibliotekarski pripravniki obvezne strokovne izpite, komisija pa tudi priznava najvišjo kvalifikacijo v stroki - višji bibliotekar in višji strokovni sodelavec. V letu 1970 je imela komisija 4 seje.

6. 7 Komisije za pripravo samoupravnih aktov

V zvezi z določili statuta in spremembami splošnih predpisov so bile imenovanečasne komisije, ki naj bi pripravile vse potrebne spremembe obstoječih oziroma osnutke novih predpisov. Te komisije so:

- 1/ Komisija za pregled in dopolnitev že obstoječih samoupravnih aktov
/3 člani/
- 2/ Komisija za izdelavo pravilnika o delu samoupravnih organov /3 člani/
- 3/ Komisija za izdelavo pravilnika o odpisu knjižničnega gradiva
/3 člani/
- 4/ Komisija za izdelavo poslovnika /redakcijska komisija 3 članov in vodje vseh organizacijskih enot/.

6. 8 Strokovni kolegij

Strokovni kolegij knjižnice je posvetovalni organ, ki ga sestavljajo ravnatelj, vodje osnovnih delovnih enot in tajnik. V letu 1970 se je strokovni kolegij sestel devetnajstkrat. Člani so na sejah obravnavali strokovno problematiko knjižnice.

Poleg strokovnega kolegija knjižnice imamo tudi kolegij matične službe, ki obravnava problematiko s področja dela republiške matične službe. Kolegij se je v letu 1970 sestel petkrat.

6. 9 Komisija za narodno obrambo

Določila veljavnega statuta določajo, da knjižnica na osnovi zakona o narodni obrambi ustanovi posebno komisijo, katere doslej nismo imeli. Naloga te komisije je skrb za hitro in učinkovito izvajanje obrambnih priprav. Vodja komisije je ravnatelj.

C. FINANČNO - GOSPODARSKI POLOŽAJ KNJIŽNICE

Slovenska nacionalna knjižnica, ki bo leta 1974 slavila 200-letnico svojega kulturnega poslanstva med slovenskim narodom, se žal še vedno ne more pohvaliti, da je svoj finančno-gospodarski položaj uredila do tiste meje, ki bi vsaj delno ustrezala njeni vlogi in ji omogočala normalno izpolnjevanje njenega osnovnega delovnega programa, da o razširjenem in seveda nujnem delovnem programu, kakršnega bi v sedanjem stanju razvoja ustanove kakor tudi bibliotekarske stroke nasploh slovenska nacionalna in osrednja univerzna knjižnica morala izvajati, sploh ne govorimo.

1. Finančni položaj in poslovanje knjižnice

1. 1 Finančni položaj

Finančni položaj knjižnice je bil tudi v letu 1970 kot vsa prejšnja leta nezadovoljiv in se ni bistveno spremenil, čeprav so se sredstva za redno strokovno dejavnost in za redno poslovanje knjižnice nekoliko povečala. Za redno delovanje je knjižnica prejela dotacijo iz dveh virov in sicer od Republiške izobraževalne skupnosti /2,715.000 din/ in od Republiškega sekretariata za finance za delovanje matične službe /223.000,00 din/. Skupno smo prejeli torej 2,938.000 din..

Povišek je v primerjavi z letom 1969 naslednji:

Leto:	NUK:	Matična služba:	Skupaj:
1969	2,277.000,00	197.000,00	2,474.000,00
1970	2,715.000,00	223.000,00	2,938.000,00
povišanje	438.000,00	26.000,00	464.000,00

Kljub na videz visokemu povišanju nam ta sredstva žal še vedno ne zadoščajo za normalno poslovanje knjižnice, za pravilnejše in pravičnejše nagrajevanje

zaposlenih strokovnih in ostalih delavcev ter za normalno in redno vzdrževanje stavbe in tehničnih pripomočkov. Sredstva so še vedno tako tesna, da nekaterih nujnih in v organizacijski shemi določenih ter sistemiziranih delovnih mest ne moremo zasesti. Zaradi tega trpi naše notranje, predvsem pa seveda zunanje delo /delo z uporabniki knjižničnega fonda/. Prav tako trpi naše delo tudi zaradi zastarelih delovnih pripomočkov in tehničnih naprav, katerih zaradi omejenih finančnih možnosti in drugih ovir ne moremo pravočasno nadomeščati in obnavljati oziroma uvajati novih, da bi svoje poslovanje modernizirali in vsaj delno mehani= zirali.

V zvezi s finančnim položajem knjižnice moramo poudariti, da je bilo leto 1970 finančno izredno problematično, saj se je morala knjižnica lotiti obsežnih akcij, ki so se pojavile zaradi višje sile in neodvisno od delovnega programa oziroma so bile v delovni program knjižnice vključene že vrsto let, toda vedno brezuspešno. Največja in tudi nenačrtovana akcija je bila vsekakor obnova poškodovane strešne kritine, za katero smo dobili namensko dotacijo. Nadaljnja planirana akci= ja, ki se je v letošnjem letu z namensko dotacijo lahko realizirala, so bila pleskarska dela na zunanjih okenskih okvirjih, restavracija hrastovih okenskih sten in vrat, pleskanje radiatorjev in delovnih prostorov. Tretja velika finančna akcija pa je bila nabava razmnoževalnega kopirnega aparata RANK XEROX 720, ki pa smo jo izvedli brez dotacije, samo s svojimi sredstvi, seveda na škodo osebnih dohodkov in drugih nujnih nabav.

1. 2 Finančno poslovanje

V letu 1970 smo dotacije od Izobraževalne skupnosti za osnovno dejavnost in dotacije iz Republiškega proračuna za dejavnost matične službe redno prejeli. Le za amortizacijo smo od IS prejeli le 25%, ostanek 75%, t. j. din 116,250.- pa smo po navodilih knjižili kot dohodek in izkazali kot terjatev oz. kredit do IS.

Iz tega sledi, da smo prejeli v letu 1970

dohodkov	3,313.397,37.-	
izdali pa smo	3,139.536,30.-	
		<hr/>
ostanek	173.861,07.-	smo razdelili na
sklad skupne porabe	139.323.-	
obvezni rez. sklad	2.322.-	
poslovni sklad	32.216,07.-	

Iz sklada skupne porabe smo že v letu 1970 izplačali za počitniški regres in odpravnine uslužbencem, ki so šli v pokoj, din 72.942,55.-

Od izdatkov smo izdali za redne mesečne plače, nadure in občasna plačila iz CVP 68,35% celotnega dohodka, t.j.

	din 2,264.604,85
za amortizacijo	" 224.164,40
za dejavnost CTK in PK	" 60.000.-
za nakup tujih knjig	" 102.976,10
za nakup tujih revij	" 51.341,50
za nakup slovenskih knjig	" 26.392,20
za nakup slovenskih revij	" 31.649,10
za nakup raznih knjig	" 26.336.-
za izplačilo avtorskih honorarjev	" 58.256.-
za tisk	" 76.132,55
za tekoče poslovanje /elektrika, kurjava, voda, pisarniški material itn./	" 217.701,60

Iz rednih investicijskih sredstev smo nabavili v letu 1970:

RANK XEROX aparat	" 172.430,55
IBM električni pisalni stroj	" 14.671,90
7 pisalnih strojev	" 26.237,50
ostali poslovni inventar	" 11.507,55
remont dvigala	" 24.750

Od Izvršnega sveta smo prejeli in izčrpali dotacijo za obnovo strehe 939.990.-din

Od Izobraževalne skupnosti smo prejeli posojilo din 450.000, ki ga pa zaradi nedokončanih del v letu 1970 še nismo začeli črpati. V januarju 1971 smo že plačali dva računa iz tega denarja.

2. Prostori in oprema

2. 1 Delovni in skladiščni prostori

Samoupravni organi in uprava knjižnice že dolgo vrsto let opozarjajo pri= stojne organe na nastopajočo krizo s prostori, ki je iz dneva v dan akutnejša in preti, da se v najkrajšem času razvije v katastrofo. Že leta 1963 je bilo v poročilu poudarjeno, da "bo predvidoma v 7 do 8 letih zmanjkalo prostora za normalno skladiščenje dnevno naraščajočega gradiva".

Toda čas je prerasel tudi to ugotovitev. Zdi se, da je bilo tedanje poročilo vendarle preveč optimistično, kajti že davno se po hodnikih, stopniščih in pod= strešjih ne "hrani" le manj vredno gradivo starega fonda dvojnic in trojnic,

temveč polagamo na tla že novosti. Pomanjkanje prostorov, delovnih in skladiščnih, postaja iz dneva v dan težje. Kljub najrazličnejšim poskusom /izločanje duplikatov itd./ nam bo v najkrajšem času zmanjkalo skladiščnih prostorov. Naša prizadevanja za uresničitev zamisli o skladiščnih prostorih izven knjižnice /depojih/ do sedaj še niso rodila uspehov in bodo morali ne samo samoupravni organi knjižnice, temveč tudi drugi pristojni organi resneje začeti obravnavati to dokaj težko vprašanje, sicer se lahko že v zelo kratkem času zgodi, da ostane osrednja slovenska biblioteka ustanova brez praznega skladiščnega prostora in novega gradiva ne bo moč vskladiščiti in seveda tudi ne izposojati. Knjižnica se je obrnila na Zavod za spomeniško varstvo v Ljubljani s prošnjo, da nam skuša najti primerne prostore za knjižni depo. Zavod nam je skupno z Občinsko skupščino Škofja Loka skušal pridobiti pod najugodnejšimi pogoji zelo lepo stavbo v Škofji Loki, ki bi po svoji funkcionalnosti ustrezala depaju. Toda žal se je zadeva zataknila pri finančnih sredstvih za odkup te stavbe. Potrebovali smo cca 1,000.000,00 din, jih pa nismo mogli dobiti. Enako pereče je vprašanje delovnih prostorov.

Nepraktična razporeditev sicer lepih delovnih prostorov nam onemogoča uvedbo prepotrebne tekočega traku pri obdelavi knjižničnega gradiva in razdelitev zgradbe na interni del in del, ki je dostopen obiskovalcem. Tako nam sedaj grozi nevarnost, da bodo npr. kartotečne omarice evidentiranega gradiva, ki niso namenjene javnosti, izpodrinile ljudi iz sob; obiskovalci imajo možnost uporabe vseh komunikacijskih delov od kleti do podstrehe; mnoge naše delovne enote so razporejene po višjih nadstropjih, čeprav bi morale biti v nižjih, obiskovalcem lahko dostopnih prostorih, za naše tehnične delavnice ni pravih prostorov itd. Naš celotni razvoj nam narekuje, da se z odločno akcijo v najkrajšem času začnemo ukvarjati z idejo o izgradnji univerzitetnega knjižničnega središča oziroma v skrajnem slučaju z adaptacijskimi ukrepi v obstoječi stavbi.

2. 2 Oprema in delovni pripomočki

Enako stanje se že dlje časa kaže tudi pri opremi in vzdrževanju zgradbe. Oprema je stara, izrabljena in predvsem nefunkcionalna, kar zlasti velja za knjižna skladišča, za vse specialne zbirke, za periodično skladišče, za posebno čitalnico itd. Zaradi tega se gradivo nepravilno shranjuje, kar seveda povzroča zamudo pri iskanju, gradivo pa se uničuje oziroma sploh ni dostopno obiskovalcem. Zaradi normalizacije položaja bo morala knjižnica postopoma izločiti iz uporabe vso dotrajano in nefunkcionalno opremo in jo nadomestiti z modernejšo in funkcionalnejšo. To velja predvsem za skladišča, posebne zbirke in manjše čitalnice. Prav tako bo treba misliti na zamenjavo drugih delovnih pripomočkov, kot so npr. pisalni stroji ipd., ker so že izrabljeni in velika ovira za normalen potek dela.

Tudi sama zgradba in instalizirane naprave bi potrebovale nekaj zelo resnih sanacijskih ukrepov, saj vidno propadajo, ker jih zaradi nezadostnih finančnih sredstev za adaptiranje žal nismo mogli redno vzdrževati. Našteli bi nekaj najbolj kričečih primerov: zidne površine na notranji strani stavbe je nujno potrebno obnoviti, osebno dvigalo, vgrajeno leta 1940, je že popolnoma izrabljeno in stalno pokvarjeno; če ne bi mogli nabaviti novih dvigalnih naprav, bi bil potreben vsaj generalni remont celotne naprave; centralna kurjava je prav tako pereč problem in bo treba misliti na priključek k toplarni in popravilo toplozračnih naprav za veliko čitalnico; urediti je treba prostore za obiskovalce, adaptirati hišno zaklonišče in ga opremiti za vskladiščenje gradiva, urediti bo treba celotno električno napeljavo v stavbi, ker je že dotrajana itd. Lastna sredstva, ki so nam na razpolago v amortizacijskem skladu, žal ne zadoščajo za temeljito in uspešno popravilo, temveč le za "krpanja", ki pa so se doslej izkazala kot neuspešna in predvsem zelo draga.

S sistematičnim reševanjem obstoječih gospodarskih problemov smo se po izdelanem načrtu v letu 1970 letili obnovitvenih del in nabave nove, modernejšje opreme. Seveda pa smo tu v glavnem vezani na sredstva, ki jih dobimo v obliki namenskih dotacij. Tako smo z dotacijo Izvršnega sveta Skupščine SRS in Republiške izobraževalne skupnosti obnovili strešno kritino, z dotacijo Republiške izobraževalne skupnosti smo prepleskali vsa zunanja okna, hrastova okna /steklene stene v veliki čitalnici/ in delno vrata, vse radiatorje in vse pisarniške prostore, hodnike, stopnišča itd., razen skladiščnih prostorov. Obnovili smo talno električno napeljavo v veliki čitalnici, kjer smo izboljšali tudi stropno razsvetljavo. Nabavili smo Rank Xerox aparat, model 720, električni pisalni stroj IBM Executive in 7 navadnih pisarniških pisalnih strojev. Prav tako smo izvršili nekaj vsakoletnih obnovitvenih del na stavbi in napravah.

D. ORGANIZACIJSKA STRUKTURA KNJIŽNICE

Po določilih 27., 31. in 32. člena statuta opravljajo posamezne delovne naloge knjižnice:

- osnovne /bibliotekarske/ in
- pomožne /upravne in tehnične/ delovne enote.

Organizacijski raspored teh enot pa je naslednji:

Zap. št.	Enota	Vodja enote	Število delavcev
1.	Ravnatelj	Jaro Dolar	1
2.	Oddelek za pospeševanje knjižničarstva z enotami:		
-	bibliografski strokovni in znanstveno raziskovalni center		
-	matična organizacijska in instruktorska služba	Ančka Korže	4
-	vzgojanje kadrov		
3.	Oddelek za dopolnjevanje knjižničnega gradiva	Jože Žužek	7
4.	Oddelek za bibliografsko obdelavo slovenskega tiska z enotama:		
-	tekoča splošna narodna bibliografija	Jože Munda	4
-	retrospektivna splošna narodna bibliografija in specialne bibliografije		
5.	Oddelek za obdelavo knjižnega gradiva z enotami:		
-	inventarni katalog	Janez Sešek	4
-	abecedni imenski katalog	Maks Veselko	5
-	stvarni in sistematski katalog	Miloš Rybar	6
6.	Oddelek za obdelavo periodičnega tiska s skladiščem in čitalnico	Jelica Jugovec	6
7.	Oddelek za delo z obiskovalci z enotami:		
-	informacijska služba	Radojka Vrančič	1
-	izposoja	Radojka Vrančič	3
-	centralni katalogi	Anton Bajt	2
-	čitalnice	Radojka Vrančič	2
-	skladišča	Rudi Čepon	3
8.	Posebne zbirke:		
-	rokopisna zbirka	v.d. Jaro Dolar	1

- zbirka slovenskega drobnega tiska		
- kartografska in slikovna zbirka	v.d. Metka Avsenak	2
- glasbena zbirka	v.d. Ivan Klemenčič	2
- francoska zbirka	v.d. Radojka Vrančič	1

9. Tajništvo z:

- upravno pisarno	Ivan Pintarič	17
- računovodstvom	Ančka Dolenc	2
- tehničnimi strokovnimi delavnicami:		
- razmnoževalnica	Tatjana Marušič	4
- knjigoveška restavratorska delavnica	Gabrijel Skerl	4
- fotografska delavnica	v.d. Dragica Kokalj	1

Glede na navedeno organizacijsko strukturo ter zasedbo delovnih mest vodij posameznih organizacijskih enot in drugih delovnih mest moramo poudariti, da trenutna situacija ne ustreza potrebam knjižnice, ker zaradi pomanjkanja finančnih sredstev posameznih dejavnosti ne moremo popolnoma samostojno razviti oziroma organizirati /pomanjkanje strokovnih moči, prostorov, opreme itd./.

E. SISTEMIZACIJA IN ZASEDBA DELOVNIH MEST

Kadrovska sestava se v preteklem letu ni bistveno spremenila. Nekaj delavcev je odšlo v pokoj, nastavili pa smo tudi nekaj pripravnikov. S tem v zvezi moramo omeniti težave, ki nam jih povzročata na eni strani pomanjkanje finančnih sredstev, ker ne moremo zasesti vseh sistemiziranih in nezasedenih ali vsaj najnujnejših delovnih mest, na drugi strani pa težave, ki jih imamo ob vsakem razpisu, ker se za delo v knjižnici ne prijavlja mnogo kandidatov, saj poklic ni zelo vabljiv /nizki osebni dohodki, dodatni zaslužki niso mogoči, zelo zahteven strokovni izpit itd./.

Po obstoječi sistemizaciji, ki jo določajo samoupravni akti knjižnice, bi morali imeti za normalno in uspešno poslovanje 104 osebe. Toda kljub visoki številki moramo poudariti, da s tem številom delovnih mest še zdaleč ne dosegamo mednarodno sprejetih norm, ki določajo število delovnih mest glede na število knjig, dotok knjižničnega gradiva, število obiskovalcev ipd. ter da zaostajamo celo za nekaterimi jugoslovanskimi knjižnicami.

Dne 31. 12. 1970 so bila delovna mesta takole sistemizirana in zasedena:

Zahtevana kvalifikacija	Vrsta delovnega mesta	Delovnih mest Sistemi= zasedenih ziranih	
VISOKA	znanstvena, višja bibliotekarska /bibl. I/, bibliotekarska /bibl. II/ in upravno- računovodska /upravna I. in II./	38	25
VIŠJA	višja knjižničarska /bibl. III./ in upravno- računovodska /III/.	12	10
SREDNJA	knjižničarska /bibl. IV./ in uprava /upr. IV./	19	17
NIŽJA	manipulantska /bibl. V./ in upravna /upr. V./	15	13
MOJSTRSKA	tehnična /tehnična I./	2	1
VKD	tehnična /tehnična II./	-	-
KD	tehnična /tehnična III./	4	3
PKD	tehnična /tehnična IV./	4	4
PKD	pomožna /pomožna V./	10	9
VSEGA		104	82

Dne 31. 12. 1970 smo imeli od 104 sistemiziranih delovnih mest zasedenih 82 ali 78,85% /v letu 1969 pa 81 ali 77,88%/.

Pri obravnavanju kadrovske politike v knjižnici moramo podčrtati problematiko, ki se pojavlja vsako leto - to je nujno zasedbo določenih in za normalen potek dela nujnih delovnih mest na eni strani in vprašanje finančnih sredstev, namenjenih osebnih dohodkov delavcev v knjižnici. Vsakokratni odstotek povišanja sredstev, namenjenih osebnim dohodkom, je tako skromen, da ne moremo sprejemati novih delavcev, če nočemo poslabšati že tako nezavidljivega finančnega položaja delavcev knjižnice.

F. POSLOVANJE KNJIŽNICE

Poslovanje knjižnice moramo obravnavati z dveh osnovnih vidikov oziroma skupin nalog. Te se pojavljajo na eni strani pri internem /notranjem/ delu, na drugi strani pa pri delu navzven. Tu pa lahko govorimo o poslovanju v ožjem smislu, to je z obiskovalci /uporabniki knjižnice/ oziroma v širšem smislu - to je poslovanje knjižnice kot slovenske nacionalne, centralne univerzne in matične knjižnice SR Slovenije kakor tudi osrednje slovenske strokovne bibliotekačne in bibliotekarske institucije.

1. Notranje poslovanje knjižnice

Sem štejejo vsa strokovna in tehnična opravila, ki pomagajo, da je knjižnično gradivo obdelano in na razpolago bralcu.

1.1 Dotok knjižničnega gradiva

Oddelek za dopolnjevanje knjižničnega gradiva je moral v tem letu obvladati znatno večji dotok gradiva kot v letu 1969.

Oddelek je prejel 207 555 /leta 1969 198 805/ kosov različnega gradiva in še 6 682 /leta 1969 7 991/ kosov plakatov iz drugih republik, ki pa smo jih odložili. Rokopisi niso upoštevani.

Oddelkom naše knjižnice je oddal 111 069 /leta 1969: 108 455/ kosov, drugim nacionalnim knjižnicam pa je posredoval 88 804 /leta 1969: 82 319/ kosov.

Če od gradiva, ki ga je oddelek posredoval drugim oddelkom knjižnice, odštejemo drobni tisk, grafiko, letake, zemljevide in razglednice, je knjižnica za svoje fonde prejela:

	knjig	plošč	period. tiska
z obveznimi izvodi	19 135 /1969: 17 011/	871 /1969: 838/	58 995 /1969: 65 321/
z nakupi	2 259 /1969: 1 165/	70 /1969: - /	2 902 /1969: 3 261/
z zameno	1 933 /1969: 1 706/	- -	3 762 /1969: 3 371/
kot dar	1 763 /1969: 2 007/	- -	4 277 /1969: 4 231/
	<hr/> 25 090 /1969: 21 889	<hr/> 941 /1969: 838/	<hr/> 69 936 /1969: 76 184/

Po tej tabeli je pri knjigah za cca, 15% prirastka, padel pa je kosovni dotok periodičnega tiska za približno 10%.

Statistični pregled prejetega gradiva, ki je bilo nato posredovano dalje, je naslednji:

Prejeli:

	<u>Obvezni izvodi:</u>	<u>Nakupi:</u>	<u>Zamene:</u>	<u>Darovi:</u>	<u>Skupaj:</u>
Knjige /kosov/	38 513	1 414	1 932	1 664	43 523
Periodika /kosov/	118 035	2 902	3 762	4 277	128 976
Drobni tisk	20 993	-	20	-	21 013
Atlasi, albumi, mape	5	6	-	-	11
Zemljevidi	231	-	-	67	298
Ostalo /letaki, razglednice/	4 738	4 695	-	24	9 457
Muzikalije /tiski/	2 109	839	1	99	3 048
Muzikalije /plošče/	1 146	70	-	-	1 216
Muzikalije /rokopisi/	-	-	-	13	13
Skupaj	185 770	9 926	5 715	6 144	207 555

+ plakatov iz drugih republik: 6 682 /odloženo/.

Oddani lastni ustanovi:

Akcesiji	zvezkov	12 918	1 218	1 843	1 328	17 317
	drobnega tiska	3 623	-	-	-	3 623
Časopisnemu oddelku	kosov	50 473	2 828	2 934	2 694	58 929
	zvezkov drobnega tiska	5 814	196	89	200	6 299
Bibliograf. oddelku	periodika	3 860	-	20	-	3 880
	muzikalije	8,522	74	828	942	10 366
	zemljevidi	226	-	-	-	226
	govorne plošče	43	-	-	-	43
	zvezkov	50	-	-	-	50
		16	6	-	-	22

Grafičnemu oddelku tiskov	151	839	1	99	1 090
zemljevidov	75	-	-	67	142
ostalo	2 582	4 695	-	24	7 401
Glasbenemu odd.					
plošče	821	70	-	-	891
rokopisi	-	-	-	13	13
zvezkov	-	-	-	136	136
Francoskemu odd.					
periodika	-	-	-	641	641
Skupaj	89 284	9 926	5 715	6 144	111 069

Drugim nacionalnim knjižnicam

V druge republike in avtonomne pokrajine oddali 88 804 kosov različnega knjižničnega gradiva.

Za zameno knjižničnega gradiva je oddelk kupil knjig: 1 322
periodike: 308
odposlal knjig: 824
periodike: 300

Omeniti moramo, da je v okviru tega oddelka tudi ekspedit, ki je v letu 1970 odposlal:

- 419 paketov dolžnostnih izvodov
- 294 poštnih zavitkov za zameno
- 534 poštnih zavitkov za medbibliotečno izposajo.

Oddelk tudi zbira različno knjižnično gradivo, ki ga nato posreduje drugim knjižnicam /predvsem študijskim/, Trubarjevemu antikvariatu ipd.

Posebna in popolnoma nepotrebna obremenitev za oddelk pa je stalno urgiranje zamudniških tiskarn in založnikov. Zdi se, da nam do danes še ni uspelo prepričati tiskarn, kako nujno je, da nam sproti pošiljajo svoje tiske, kakor določa zakon. Sicer pa ne gre samo za zakon, gre predvsem za zamude pri centralni katalogizaciji, saj se često dogaja, da dobijo knjižnice knjigo mnogo prej kot naš katalogni listek. Taka kratkovidna palčička pa seveda hromi propagando za slovensko knjigo, saj bi morala ~~biti katalogni listek~~ osnovna informacija o knjigi, ki jo velja nabaviti. Upajmo, da bodo novi predpisi o

dolžnostnih izvodih končno uredili to vprašanje in sankcionirali vsako kršitev teh predpisov.

1. 2 Obdelava knjižničnega gradiva

1. 21 Inventarni katalog

V letu 1970 je prejel inventarni katalog za inventarizacijo in postavitve iz oddelka za dopolnjevanje knjižničnega gradiva, iz oddelka za obdelavo slovenskega tiska, iz oddelka za obdelavo periodičnega tiska in iz FZC 29 714 raznih tiskov in sicer 24 965 dolžnostnih izvodov /17 851 knjig, 7 114 drobnih tiskov/, 1267 nakupov, 2 011 zamen, 1 470 darov (in 1 iz FZC.) Samo za postavitve je bilo prejetih 669 tiskov /stari fond 22, oddelek za obdelavo periodičnega tiska 647/. Inventarni katalog je torej prejel v obdelavo 30 383 raznih tiskov, kar prikazuje naslednje tabele:

Dolžnostni izvodi

Prejem	Knjige	Drobni tisk	Skupaj
Nabavni oddelek	12 928	3 623	16 551
Bibliografija	4 754	3 491	8 245
Periodični oddelek	169	-	169
Skupaj	17 851	7 114	24 965

Nakupi, zamene, darovi

Prejem	Nakupi	Zamene	Darovi	Skupaj
Nabavni oddelek	1 218	1 843	1 328	4 389
Bibliografija	29	121	142	292
Periodični oddelek	20	47	-	67
Skupaj	1 267	2 011	1 470	4 748

Samo za postavitev prejeto

Starj fond 22

Periodika 647

Skupaj 669

Akcesijsko obdelanih /vpis v inventarno knjigo, inventarizacija z vpisom števila kosov v opombi, obdelava Lfg/ je bilo 27 939 tiskov /16 589 vpisov, 11 350 obdelano z vpisom v opombi oz. Lfg./ kar prikazujeta naslednji tabeli:

Dolžnostni izvodi

Vrsta	Vpisi / + v op., Lfg/	Skupaj
Obvezni /Slovenija/	4 288 / + 3 418 /	7 706
" /Hrvatska/	2 929 / + 2 272 /	5 201
" /Srbija/	4 514 / + 4 378 /	8 892
" /Bosna in Hercegovina/	655 / + 150 /	805
" " /Makedonija/	705 / + 287 /	992
" " /Črna Gora/	89 / + 29 /	118
Skupaj	13 180 / + 10 534 /	23 714

Nakupi 1 350 / + 56/ 1 406

Zamene 1 139 / + -/ 1 139

Darovi 919 / + 760/ 1 679

FZC 1 / + -/ 1

Skupaj inventarizirano

Vrsta	Vpisi / + v op., Lfg/	Skupaj
Obvezni	13 180 / + 10 534/	23 714
Nakupi	1 350 / + 56/	1 406
Zamene	1 139 / + -/	1 139
Darovi	919 / + 760	1 679
FZC	1 / + -	1
Skupaj	16 589 / + 11 350/	27 939

Pri inventarizaciji je bilo vpisanih v pomožne akcesijske kartoteke 8 444 tiskov /nove kartoteke 607, stare kartoteke 3 702, kartoteke društvenih spisov 2 201, kartoteke visokošolskih spisov 71, kartoteke AS 1 863/.

V letu 1970 je bilo postavljenih 14 345 knjig /redna postavitev 11 923, arhivi 1 927, duplikati 495/. Dolžnostnih izvodov je bilo postavljenih 10 235, nakupov 1 135, zamen 1 170, darov 836, FZC 33, starega fonda 22, periodike pa 914. Tabelarni prikaz je naslednji:

Vrsta	Redna	Arhivi	Duplikati	Skupaj
Obvezni	8 379	1 746	110	10 235
Nakupi	981	110	44	1 135
Zamene	1 089	32	49	1 170
Darovi	513	37	286	836
FZC	31	1	1	33
Stari fond	16	1	5	22
Periodika	914	-	-	914
Skupaj	11 923	1 927	495	14 345

Začasno obdelanih je bilo 13 133 tiskov /akcesijsko skladišče 1 863, društveni spisi 2 201, visokošolski spisi 71, šolski spisi 150, 3. skladišče 194, y 2 099, drobni tiski 6 555/. Dolžnostnih izvodov je bilo začasno obdelanih 12 257, nakup 1, zamen 25, darov 850. Pri FZC, periodiki in starem fondu začasne obdelave ni bilo. Tabelarni prikazi nam navedene številke ponazarjajo takole:

Skupaj začasno obdelano

Vrsta	Vpisi / + v opombi/	Skupaj
Akcesijsko skladišče	1 555 / + 308/	1 863
Društveni spisi	458 / + 1 743/	2 201
Visokošolski spisi	61 / + 10/	71
Šolski spisi	150 / + -/	150
3. skladišče	81 / + 113/	194

y /odloženo/	127 / +	1 972/	2 099
Drobni tiski	126 / +	6 429/	6 555
Skupaj	2 558 / +	10 575/	13 133

Dolžnostni izvodi

Vrsta	Vpisi / + v opombi/	Skupaj
Akcesijsko skladišče	1 554 / + 308/	1 862
Društveni spisi	375 / + 990/	1 365
Visokošolski spisi	43 / + 10/	53
Šolski spisi	140 / + - /	140
3. skladišče	81 / + 113/	194
y /odloženo/	127 / + 1 972/	2 099
Drobni tiski	122 / + 6 422/	6 544
Skupaj	2 442 / + 9 815/	12 257

Nakupi: šolski spisi: 1 / + - / 1

Zamene

Vrsta	Vpisi / + v opombi/	Skupaj
Društveni spisi	14 / + - /	14
Visokošolski spisi	11 / + - /	11
Skupaj	25 / + -/	25

Darovi

Vrsta	Vpisi / + v opombi/	Skupaj
Akcesijsko skladišče	1 / + - /	1
Društveni spisi	69 / + 753 /	822

Visokošolski spisi	7 / +	- /	7
Šolski spisi	9 / +	- /	9
Drobni tistki	4 / +	7 /	11
<hr/>			
Skupaj	90 / +	760 /	850

V katalogizacijo je bilo oddanih 12 087 tiskov /nova katalogizacija 7 804, kompletacije 3 369, periodični oddelek 914/.

V knjigovoznico in tehnični oddelek je bilo oddanih 1 927 arhivskih izvodov.

V glavno skladišče je bilo oddanih 2 917 tiskov /duplikati 495, društveni spisi 2 201, visokošolski spisi 71, šolski spisi 150/.

V akcisijsko skladišče je bilo oddanih 10 711 tiskov/ AS 1 863, 3.skladišče 194, y 2 099, drobni tiski 6 555/.

V katalogizacijo, tehnični oddelek in v skladišča je bilo torej oddanih 27 642 raznih tiskov.

V knjigovoznico je bilo oddanih 2 250 tiskov /vezava, večja popravila 938, manjša popravila 284, vlepljanje ovitkov 1 028/.

1. 22 Abecedni imenski katalog

V abecednem imenskem katalogu so poleg rednega abecednega imenskega katalogiziranja gradiva opravljali tudi druga strokovna opravila, npr. pripravljali "Bilten novosti NUK", "Seznam novosti" za Naše razglede ipd.

Statistični podatki opravljenega dela so naslednji:

Katalogizacija

Prevzeto od akcesije		11 173 knjig
Oddano stvarnemu katalogu	8 167	
Oddano tehničnemu oddelku	2 016	10 183 "
Izdelano		13 110 listkov
Centralna katalogizacija		1 477 "
Pretipkano iz starega kataloga		3 359 "

Čitalniški katalog

Vloženih na novo	11 063	
Vloženih pretipkanih	2 883	13 946 listkov

Matični katalog

Vloženih na novo	12 474		
Vrnjenih starih	8 800	21 274	listov

Signaturna knjiga

Vpisanih		5 765	vpisov
----------	--	-------	--------

Bilten novosti NUK

Za objavo natipkanih		2 757	listkov
----------------------	--	-------	---------

Seznami novosti za Naše razglede

Izdelanih 25 seznamov novosti oziroma		713	enot
---------------------------------------	--	-----	------

Arhiv

V a-kartoteko vloženih		1 545	listkov
------------------------	--	-------	---------

Oddelek je v celoti katalogiziral 11 660 knjig /letni načrt 13 500/, torej je opravil 86,4 % predvidenega dela.

Ker razlika med prejetimi in oddanimi knjigami predstavlja samo knjige v delu, oddelek nima nobene zaloge knjig.

1. 23 Stvarni in sistematski katalog

V stvarnem in sistematskem katalogu so poleg rednih katalogizacijskih opravil opravljali še druge strokovne naloge kot npr. urejanje gradiva za "Objave Narodne in univerzitetne knjižnice" ipd.

Statistični podatki opravljenih nalog so naslednji:

<u>dotok gradiva:</u>	štetje AIK	8 594
	štetje SK	7 778
<u>redna oddaja:</u>	štetje AIK	7 296
	štetje SK	6 550
<u>za centralno katalogizacijo</u>		199
<u>izdelanih gesel</u>		6 456
<u>izdelanih DK</u>		8 230

<u>kazalke</u> - novih	72
dopolnjenih	8
<u>Vloženih listkov</u> - ASK	6 412
- UDK	10 945

Prikaz prirastka je naslednji:

<u>Po izvoru</u>	<u>Število zvezko</u>	<u>%</u>
Obvezni	6 572	73,51
Nakupi	973	10,88
Zamene	847	9,47
Darovi	529	5,93
FZC	4	0,05
Stari fond	15	0,16
<hr/> Skupaj	<hr/> 8 940	<hr/> 100,00

<u>Po jezikih</u>		
angleški	747	8,35
nemški	804	8,99
francoski	204	2,28
italijanski	129	1,44
romunski	7	
španski	33	
latinski	17	
ruski	359	4,00
ukrajinski	11	
poljski	66	
češki	42	
slovaški	34	
srbohrvatski	4 136	46,26
slovenski	1 718	19,22

makedonski	326	3,65 %
bolgarski	3	
albanski	135	1,51
tuški	17	
madžarski	73	
ostali	79	
skupaj	8 940	

Oddaja obeh katalogov razdeljer a po strokah

0	- splošno	593
1/2	- filozofija in verstvo	352
3	- družbene vede	2 121
5	- prirodne vede	790
6	- uporabne vede - tehnika	1 121
61+796/799	- zdravstvo, telesna kult.	403
7	- umetnost	507
80++82.0	- književna veda in jezikoslovje	502
82	- leposlovje	1 731
9	- zemljepis in zgodovina	820
	Skupaj	8 940

Seštevek glavnih skupin

	Število zvezkov	%
1. Humanistične vede v celoti	4 895	54,76
od tega družbene vede in pravo	2 121	43,33
2. Prirodne vede in uporabne		
od tega prirodne vede	790	34,14
in uporabne vede	1 524	65,86
3. Leposlovje	1 731	19,36
	8 940	100,00

Odnos med prirastkom in prekatalogizacijo

	<u>katalog.</u>	<u>%</u>	<u>per. cont.</u>	<u>%</u>	<u>skupaj</u>	<u>%</u>
Prirastek	6 514	99,91	2 426	98,62	8 940	99,55
Prekatal.	6	0,09	34	1,38	40	0,45
	<u>6 520</u>	<u>100,00</u>	<u>2 460</u>	<u>100,00</u>	<u>8 980</u>	<u>100,00</u>

1. 24 Oddelek za obdelavo periodičnega tiska

V tem oddelku obsega delo kompletiranje gradiva, inventariziranje, katalogiziranje, postavljanje, pripravo gradiva za vezavo in strežbo obiskovalcev v časopisni čitalnici.

Oddelek je prejel in obdelal naslednje število enot:

Prejeto od nabavnega oddelka in bibliografije:

Obvezni izvodi	58 995
Nakupi	2 902
Zamene	3 762
<u>Darovi</u>	<u>3 636</u>
Skupaj	69 295 kosov = 4 090 enot

Obdelano enot

Časniki:

- nove postavitve	7
- kompletacije	111
- provizorična obdelava	573
- arhivi	315
- duplikati	--
<u>Skupaj</u>	<u>1 006</u>

Revije:

- nove postavitve	199
- kompletacije	1 998
- arhivi	298

- duplikati	47
Skupaj	2 542

Skupaj /časniki in revije/ 3 548 enot

Statistika prirastka katalogiziranih periodičnih publikacij po izvoru in po strokah pa je naslednja:

Po izvoru

	<u>Število enot</u>	<u>%</u>
Obvezni izvodi	733	31,7
Nakupi	484	20,9
Zamene	300	12,9
Darovi	232	10,1
Stari fond	566	24,4
Skupaj	2 315	100,00

Po strokah

1. Humanistične vede v celoti	1 566	67,8
Od tega družbene vede in pravo	535	33,-
2. Prirodne vede in uporabne vede	632	27,2
Od tega:		
prirodne vede	143	22,6
uporabne vede	489	77,4
3. Leposlovje	117	5,0
Skupaj	2 315	100,00

Provizorično je bilo obdelanih 573 časnikov.

V zvezi z obdelavo gradiva je bilo izdelanih katalognih listkov:

a/ matični	1 029
b/ čitalniški	190
Skupaj	1 219

vloženih katalognih listkov:

abecedni imenski katalog	618
abecedni stvarni katalog	205
decimalni katalog	420
Skupaj	1 243

1. 25 Oddelek za bibliografsko obdelavo slovenskega tiska

Redno delo je obsegalo predvsem vsa tekoča strokovna opravila v zvezi z bibliografskim evidentiranjem gradiva, pripravo rokopisov za sestavo in objavo tekoče bibliografije slovenskega tiska ipd. Sestavljal je mesečne bibliografije slovenskih knjižnih enot, korigiral rokopisno gradivo za izdajo letne bibliografije /leto 1966 in 1967/, izdelal kartotečne listke za katalog tekoče slovenske bibliografije knjig in člankov. Izdelal je za knjige 751 glavnih listkov, 1 508 pomožnih listkov, dopolnil 1 314 listke; za članke pa izdelal 13 261 glavnih listkov in 2 133 pomožnih listkov, kakor tudi 10 622 DK listkov. Naslovnih kartotek je bilo izdelanih 1 157. Vloženih pa je bilo 29 440 listkov. V oddelku so katalogizirali tudi govorne plošče in izdelali zanje 37 glavnih in 21 pomožnih listkov ipd.

1. 26 Kartografska in slikovna zbirka

Dne 31. decembra 1970 je kartografska in slikovna zbirka obsegala 96 086 kosov knjižničnega gradiva, od tega 83 127 kosov za redno postavitve, 8 452 arhivskih in 4 507 dvojnih primerkov. V tem letu se je zaloga oddelka povečala za 5 334 kosov /leta 1969 za 3 593/, to je 4 787 kosov za redno postavitve, 519 arhivskih in 28 dvojnih primerkov. Od tega je bilo slabi dve tretjini ali 3 139 obveznih izvodov, dobra četrtina ali 1 460 nakupov, ostalo pa so bili darovi.

V inventarno knjigo so vpisali 3 070 postavk /1969: 1 700/, napisali 6 042 katalognih oziroma evidenčnih listkov /1969: 5 742/ ter obdelali ali

shranili: 380 zemljevidov /329 + 14a + 37 dpl/
26 atlasov /21 + 2a + 3 dpl/
556 portretov /544 + 5a + 7 dpl/
1 287 razglednic
579 slik. gradiva /515 + 40a + 24 dpl/
1 313 osmrtnic
740 slov. lepakov
177 podobic.

1. 27 Glasbena zbirka

Delo glasbene zbirke obsega predvsem zbiranje in strokovno urejanje tekočega gradiva kakor tudi starejših arhivov, pripravo pravil za strokovno obdelavo plošč ipd. Nadalje je oddelek obravnaval problematiko v zvezi z zapuščino skladatelja Rista Savina, problematiko pridobivanja tiskov iz polpretekle dobe, ki jih še ni v zbirki, rokopisov iz 19. stoletja ipd.

Oddelek je prejel:

	Obvezni izv.	Nakupi	Zamene	Darovi	Skupaj
Od nabavnega oddelka					
- tiskov	151	839	1	99	1 080
- rokopisov	-	-	-	13	13
Od bibliografije	188	-	-	-	188
Skupaj					1 281
Gramofonskih plošč	821	70	-	-	891

Oddelek je obdelal:

	Obvezni izv.	Nakupi	Zamene	Darovi	Skupaj
1/ Inventarizirano					
- muzikalije	253	59	1	195	508
- gramofonske plošče	166	113	-	-	279
2/ Katalogizirano					
	Enot	Novi listki	Vpis na prejšnje /AIK + SK/	Nova gesla	
- muzikalije	608	2 677	373+1 841=2 214	-	
- gramofonske plošče	404	754		369	-

1. 28 Francoska zbirka

Francoska zbirka izpopolnjuje svoj fond z gradivom, ki ga dobiva od francoske vlade preko Francoskega instituta.

Statistični pregled obdelanega gradiva je naslednji:

-	
Inventariziranje	
- letnikov periodike	30
- novih knjig	136
<hr/>	
Skupaj	166
<u>Vpisovanje posameznih zvezkov periodike</u>	641
Katalogiziranje	
- obdelava novitet	457
- kompletacije	32
<hr/>	
Skupaj	489
<u>Listov:</u>	
- za matični katalog zbirke	652
- za stvarni katalog zbirke	562
- za lokalni katalog zbirke	457
- za abecedni imenski katalog NUK	567
- za centralni katalog SFRJ /+ kopija za kartoteko nabavnega odd. /467	467
<hr/>	
Skupaj	2 705

Poleg navedenega strokovnega dela v zvezi z obdelavo prejetega gradiva so v oddelku opravljali tudi druge naloge, npr. priprava seznama deziderat, ureditev Bibliographie de la France za preteklo leto ipd.

1. 29 Rokopisna zbirka

V letu 1970 je rokopisna zbirka pridobila naslednje večje enote:

zapuščina Dušana Plavšiča, Helene in Marije Medved, Jakoba Žnideršiča, Roka Drofenika, I. Vurnika /st./, Janka Kača; poleg njih so prišli v rokopisno zbirko še posamezni rokopisi Ivana Potrča, Joža Čopa, Leopolda Andréjeja, dragocena beležnica Ivana Cankarja iz leta 1894/5, Frana Maslja, Alojza Gradnika /dar M. Lobnikar/, Cirila Kosmača idr. ter fotografska kopija rokopisa P. P. Glavarja Od zhebelneh rojou.

V postopku je popis, ocena in razdelitev literarne zapuščine Franceta Bevka. Komisija za popis in oceno kulturne zapuščine F. Bevka, katere član je kot zastopnik NUK tudi Janez Logar, je na zadnji seji 23. decembra 1970 predlagala: celotna pisateljska zapuščina /rokopisi, dokumenti, korespondenca, knjige z avtorjevimi vpisi in zapisi, izvirne izdaje ipd. /naj se izroči NUK. Sklep bo izvršen, ko bo dokončana zapuščinska razprava /verjetno v prvih mesecih 1971/.

Strokovno so v oddelku obdelali gradivo:

Inventarizirali:

Vse nove pridobitve so bile vpisane v inventarno knjigo rokopisne zbirke in obsegajo

18 inventarnih števil /enot/ z 296 kosi; od tega pridobljenih
z nakupom 2 inv. št. s 13 kosi
z darovi 16 inv. št. z 283 kosi.

Pomožna kartoteka inventariziranega gradiva se je pomnožila s 25 kartotečnimi listki.

Začasno obdelali:

Začasno je bilo obdelano vse inventarizirano novo gradivo kakor tudi tekoči prirastek od Sklada Borisa Kidriča; po obsegu je to gradivo razdeljeno takole:

novi rokopisni gradivo	296 kosov
dela Sklada Borisa Kidriča	<u>308 kosov</u>
Skupaj	604 kosov

Redno izdelali:

Redna katalogizacija - obdelava je v letu 1970 zastajala iz istih razlogov kot v letu 1969.

1. 30 Zbirka slovenskega drobnega tiska

To zbirko je statut, sprejet v letu 1970, predvidel kot novost v organizacijski strukturi knjižnice. Kljub temu, da je gradiva izredno veliko, je le delno urejeno in do sedaj zaradi pomanjkanja finančnih sredstev žal nismo mogli organizirati te zbirke, čeprav vemo, da bi bilo treba začeti z delom, saj je zbrano gradivo zelo pomembno.

1. 31 Centralni katalogi knjižnic

V Narodni in univerzitetni knjižnici se zbirajo kartotečni listki knjig in periodičnih publikacij, ki se nahajajo v znanstvenih in strokovnih knjižnicah SR Slovenije, poleg tega se tu urejajo listki, ki smo jih za obdobje od leta 1919 do 1955 in od 1961 do 1963 prejeli preko Jugoslovanskega bibliografskega instituta v Beogradu.

Med letom je prejel katalog:

- listkov v originalu	38 409
- kopij	35 509
<hr/>	
Skupno	73 918

Razdelil pa je 35 509 kopij listkov za centralne kataloge strokovnih knjižnic. Ostale kopije listkov so bile arhivirane za bodoče centralne kataloge, kjer prihajajo v poštev naslednje strokovne skupine:

a/ pedagogika, b/ družbeno-politične vede, c/ beletristika.

V kataloge pa so vložili:

a/ CKK SRS - avtorski katalog:	30 243 listkov
- periodika:	3 921 "
- anonima:	6 181 "
b/ CKK SFRJ	10 478 "
<hr/>	
Skupno	50 823

Število vseh doslej vloženih listkov v posamezne kataloge pa znaša dne 31. 12. 1970.

V katalogu SRS	575 381 listkov
V katalogu SFRJ	731 235 listkov
<hr/>	
Skupno	1,306 616 listkov

Pri tem pa moramo opozoriti, da je strokovni kolegij na svoji seji dne 3. 4. 1970 sprejel sklep, da se vlaganje listkov v latakog SFRJ ustavi in da se ažurira delo pri Centralnem katalogu knjižnic SRS.

Listke CKK SRS so razdelili na stari fond, fond prirastkov, avtorski katalog, katalog anonimov ter katalog periodike. Pri katalogu periodike je bilo treba izdelati 285 novih kartotečnih listkov in dopolnjevati kartotečne listke periodike za posamezne letnike in to po seznamih, ki so jih dostavile posamezne strokovne knjižnice. Poleg tega je bilo treba dopolnjevati in popravljati poslane pomanjkljive listke. Pri avtorskem katalogu smo začeli izločati duplikate listkov. To delo zahteva izredno natančnost in koncentracijo, ker je velikokrat treba vnašati na ohranjenem listku bibliografske opombe in popravke tako, da se obdrži najboljši listek. Na ohranjenem listku je evidenčna številka s signaturo izločenega listka.

Dana je bila strokovna pomoč sodelujočim knjižnicam, ki so prejele navodila in pojasnila v zvezi z njihovim sodelovanjem. Organizacijska navodila z instruktažo o katalogizaciji so prejele naslednje knjižnice:

a/ Salezijanska knjižnica - Rakovnik, b/ Tehniški muzej - Ljubljana, c/ Institut za narodnostna vprašanja - Ljubljana, č/ Veterinarski znanstveni zavod - Ljubljana, d/ Oddelek za arheologijo FF - Ljubljana, e/ Vzgojni zavod "Janeza Levca" - Ljubljana, f/ Notranjski muzej - Postojna, g/ Posavski muzej - Brežice, /2/, h/ Slovenija ceste - Ljubljana, i/ Študijska in ljudska knjižnica - Ptuj, j/ Titan - Kamnik, k/ Republiški zavod za socialno zavarovanje - Ljubljana.

Organizacijska navodila so bila dana: a/ Oddelku za slovanske jezike in književnosti FF - Ljubljana, b/ Pokrajinskemu muzeju Koper, c/ Institutu za sociologijo - Ljubljana v zvezi z njihovim načrtom za postavitve centralnega strokovnega kataloga za družbeno-politične vede.

V mesecu juliju 1970 je bila razposlana okrožnica 152 knjižnicam, ki še niso pričele s popisovanjem svojega knjižničnega fonda za centralne kataloge. Na to okrožnico smo doslej prejeli 59 odgovorov, ki izražajo pripravljenost za sodelovanje; 5 knjižnic pa je bilo medtem ukinjenih.

Število knjižnic, vključenih v CKK SRS, znaša skupno 308.

1. 32 Glavno skladišče

Statistika prejema gradiva v glavnem skladišču je naslednja:

<u>Vrsta postavitve:</u>	<u>Število:</u>
knjige /redna postavitve/	11 159
arhivi	1 980

<u>Vrsta postavitev:</u>	<u>Število:</u>
Duplikati	325
Društveni spisi	2 261
<u>Šolski in visokošolski spisi</u>	<u>238</u>
Skupaj	15 960

Statistika opravljenega dela v zvezi z manipulacijo s knjižničnim gradivom pa je naslednja:

število došlih listkov /naročilnic/	21 735
število izdanih knjig	21 042
število vrnjenih knjig	20 428
število neustreznih listkov	3 677

1. 3 Pomožne delovne enote knjižnice

Pomožne delovne enote knjižnice obsegajo naslednja delovna področja: upravno pisarno, računovodstvo, razmnoževalnico, knjigovesko in restavratsko ter fotografsko delavnico.

1. 31 Upravna pisarna in računovodstvo

V upravni pisarni, računovodstvu in ekonomatu so opravljali opravila, ki so povezana z upravno-tehničnim, izvršilnim, finančnim, gospodarskim in pomožnim poslovanjem knjižnice. Vodijo se vse predpisane knjige in evidence. Poslovanje je ažurirano.

Delovodnik upravne pisarne izkazuje 425 vpisnih števil. Prejetih dopisov je bilo 396, odposlanih pa 512. Vseh dopisov skupno 908, ne računajoč najrazličnejših prilog.

Poleg navedenega delovodnika se v upravni pisarni vodi tudi delovodnik za področje zamen, nabav in darov. Delovodnik izkazuje 511 vpisnih števil oziroma 1 458 dopisov /681 prejetih, 777 odposlanih/.

Upravna pisarna skrbi za administrativno poslovanje, kadrovsko evidenco, izvršuje naročila za kserokopiranje gradiva itd. Ekonomat skrbi za realizacijo potreb ustanove v zvezi z nabavo, vzdrževanjem inventarja in zgradbe ipd. Računovodstvo pa opravlja celotno finančno poslovanje knjižnice.

1. 32 Tehnične strokovne delavnice

1. 321 Razmnoževalnica

V tem oddelku pretipkavajo katalogne listke za javne kataloge knjižnice, signirajo knjižnično gradivo ipd.

Opravljeno je bilo naslednje delo:

pretipkanih katalognih listkov /novih/	40 169
popravljenih katalognih listkov	1 240
signatur	64 367 /za 11 752 vol. in 37 836 listkov/.
izvršen pregled katalognih listkov	33 484
signatur	46 551
volumnov	7 466

1. 322 Knjigoveška in restavratorska delavnica

Knjigoveška in restavratorska delavnica je zaradi preobremenjenosti opravljala storitve samo za knjižnico in zato zunanjih naročil ni sprejemala, razen v res izjemnih primerih, ko je šlo za nujna in neodložljiva restavratorska opravila. Knjigoveznica je opravila skupaj 3 044 vezav /vezave, prevezave, popravila, restavriranje, kartoniranje/, izdelala preko 2 752 map raznih velikosti in ovitkov /za arhivske izvode/, narezali so 429 240 kartotečnih listkov, luknjali 146 700 kartotečnih listkov in opravili še mnogo drugih opravil kot npr. izdelava kartotečnih škatel, specialnih ščitnikov oziroma etuijev za fotografski oddelek, za rokopise, za glasbeni oddelek, lepljenje ovitkov v knjige, izdelava /tiskanje/ plakatov za razstave ipd.

1. 323 Fotografska delavnica

Fotografska delavnica je v letu 1970 opravljala delo v glavnem za zunanje naročnike /Slovenija, Beograd, Zagreb, Sarajevo, Skopje; Avstrija, ČSSR, ZRN, Italija, ZDA/, vendar je bilo razmeroma veliko tudi število domačih naročil.

Statistični prikaz opravljenih uslug je naslednji:

Opravljena naročila		112
Mikrofilmski posnetki		7 246
Povečave:	3 x 4	7
	6 x 9	53
	9 x 12	167
	9 x 14	22
	10 x 15	31
	13 x 18	253
	18 x 24	529
	20 x 30	89
	24 x 30	29
	<hr/>	
	Skupaj	1 180

Potrebno je seveda opozoriti na naslednje:

Na količinski učinek dela v delavnici močno vpliva značaj naročil: za izdelavo večjega števila posnetkov enega dela /knjige, kodeksa ipd./ se porabi razmeroma manj časa kot za izvrševanje manjših naročil s povečavami; letos izkazuje statistika celo nekaj več naročil kot lani, a občutno manjše število posnetkov ob enakem številu povečav.

Za domače potrebe in za zamenjavo s tujino je bilo letos napravljenih več posnetkov kot druga leta /samo za pariško razstavo kodeksov nad 900/.

2. Zunanje poslovanje knjižnice

Pri obravnavanju poslovanja knjižnice navzven bomo obravnavali vso tisto dejavnost, s katero se knjižnica uveljavlja pri uporabnikih najrazličnejših strokovnih bibliotekarskih uslug in kot osrednja slovenska bibliotekarska in bibliotečna ustanova.

2. 1 Število vpisanih bralcev

V Narodno in univerzitetno knjižnico se lahko uporabniki gradiva vpisujejo samo za šolsko, ne pa za koledarsko leto. Število redno, vpisanih obiskovalcev v študijskem letu 1969/70 je 3 900 /1967/68: 3 808; 1968/69: 3 661/. Vpis je glede na prejšnje študijsko leto narasel za 239 obiskovalcev ali 6,53%. Od navedenega števila vpisanih bralcev v letu 1969/70 odpade na

študente:	3 524	/1968/69:	3 295/
zaposlene:	371	/1968/69:	364/
ustanove	5	/1968/69:	2/

2. 2 Obisk

Obisk v naši knjižnici vedno bolj narašča. Tako smo v tem letu zabeležili 111 815 obiskovalcev in sicer:

v veliki in posebni čitalnici	69 321	/1969:	70 364/
v informacijah in izposoji	31 439	/1969:	27 441/
V CKK SRS	1 560	/1969:	1 320/
v oddelku za obdelavo periodičnega tiska	3 380	/1969:	3 375/
v oddelku za bibliografsko obdelavo slovenskega tiska	396	/1969:	381/
v rokopisni zbirki	1 537	/1969:	2 185/
v francoski zbirki	2 523	/1969:	1 937/
v kartografski zbirki	780	/1969:	973/
v glasbeni zbirki	815	/1969:	868/
v matični službi	64	/1969:	54/
Skupaj	111 815	/1969:	103 898/

V primerjavi z letom 1969 je obisk narasel za 2 917 ali 2,68%, pri tem pa moramo seveda poudariti, da so bili posamezni oddelki med letom dlje časa zaprti za obiskovalce /beljenje prostorov, pleskanje radiatorjev, oken itd./, kar posebno velja za veliko čitalnico, ki je bila zaprta skoraj dva meseca. Navedena številka bi bila znatno večja, če bi vse delovne enote nemoteno poslovale. Seveda pa moramo poudariti, da v citiranem številu obiskovalcev niso

šteti obiski v nekaterih drugih oddelkih, kot npr. v oddelku za dopolnjevanje knjižničnega gradiva, v inventarnem katalogu, v abecednem imenskem, stvarnem in sistematskem katalogu itd.

2. 3 Izposoja /v čitalnice, na dom, medbibliotečna/

Knjižnično gradivo smo izposojali v posameznih čitalnicah, na dom ter preko domače in tuje medbibliotečne izposojevalne mreže. Statistični prikaz številčnega stanja izposoje po oddelkih in vrstah izposoje je naslednji:

delovna enota	v čitalnicah	na dom	medbiblio=	vsega	/1969/ tečno
oddelek za delo z obiskovalci	25 483	13 582	533	39 598	/38008/
oddelek za obdelavo periodičnega tiska	6 182	320	-	6 502	/ 6602/
rokopisna zbirka	4 753	127	-	4 880	/ 6354/
kartografska in slikovna zbirka	17 591	383	-	17 974	/12449/
glasbena zbirka	2 960	627	-	3 587	/ 6097/
francoska zbirka	3 690	3 392	-	7 082	/ 4753/
Skupaj	60 659	18 431	533	79 623	/74263/

Medtem ko je bila v letu 1969 izposoja 74 263, se je v letu 1970 dvignila na 79 623, to je za 5 360 ali 7,22%.

Medbibliotečna izposoja je posebna dejavnost knjižnice, ki poteka po posebnem izposojevalnem režimu. O njej pričajo te številke:

Izposoja od drugih knjižnic:

Odposlane naročilnice: v slovenske knjižnice	47 / 28/
v jugoslovanske knjižnice	90 / 67/
v tuje knjižnice	163 /152/
skupno	300 /247/

uspeh: naročilo izpolnjeno	206 /189/
naročilo zavrnjeno	62 / 43/
čakamo odgovor	15
brez odgovora	17 /15/
skupno	300 /247/

Posojilo drugim knjižnicam:

Prejete naročilnice: iz slovenskih knjižnic	434 /531/
iz jugoslovanskih knjižnic	50 / 82/
iz tujih knjižnic	121 /104/
skupno	605 /717/
uspeh: naročilu smo ustregli	478 /538/
nar. nismo mogli ustreči	104 /131/
naročilo posredovali dalje	23 / 18/
skupno	605 /717/

Število 478 izpolnjenih naročil obsega 533 posojenih zvezkov in 11 reproduciranih publikacij /v mikrofilmih, fotokopijah ali xerokopijah/.

2. 4 Informacije

V sodobni knjižnični ustanovi igrajo informacije vedno pomembnejšo vlogo pri posredovanju znanstvenih in ostalih dosežkov. Najrazličnejših informacij je tudi v naši ustanovi zelo veliko, toda zelo težko je voditi točno kontrolo o vseh posredovanih informacijah. Za orientacijo bi navedli le nekaj števil:

Delovna enota:	Vrsta informacije:			
	Osebne	Telefonske	Pismene	Skupno
Oddelek za delo z obiskovalci	5 615	1 385	133	7 133
Oddelek za bibliografsko obdelavo slov. tiska				578

Oddelek za obdelavo periodičnega tiska	2 650	588	3 238
Rokopisna zbirka	1 417		1 417
Kartografska in slikovna zbirka	1 062	204	1 266
Glasbena zbirka			299
Francoska zbirka			743
<hr/>			
Skupno			14 674

K navedenim evidentiranim informacijam /leta 1969: 12 828/ lahko prištejemo vsaj še četrtnino neevidentiranih. Tu gre predvsem za manjše in časovno krajše informacije. Če to upoštevamo, prav lahko trdimo, da smo posredovali preko 18 000 informacij. Pri navedenem številu posredovanih informacij pa niso všteta inštutorska opravila, katera posredujejo delavci republiške matične službe in Centralnega kataloga.

2. 5 Založniška dejavnost

Poleg rednih objav "Novosti NUK" v Naših razgledih in mesečne bibliografije "Knjigi" smo v tem letu izdali:

3 številke "Objav republiške matične knjižnice" /ciklostil/

3 številke "Objav NUK v Ljubljani". Seznam inozemskih knjig /ciklostil/

Slovenska bibliografija za leto 1966 /tisk/

Za tisk smo pripravili:

Slovensko bibliografijo za leto 1967 in

Janeza Logarja "Uvod v bibliografijo".

2. 6 Razstava

Poleg stalne razstave dragocenejših rokopisov in slovenskih knjižnih redkosti smo priredili sami ali v sodelovanju z drugimi ustanovami naslednje razstave:

1/ 9. - 24. februar

2/ 14. - 18. april

Kette - Murn /NUK/

50-letnica Pravne fakultete v Ljubljani

/Pravna fakulteta v Ljubljani/

3/ 9. - 16. julija	Charles Dickens 1812-1870 /British Council, Zagreb/
4/ 5. - 15. oktobra	France Bevk /z Goriško knjižnico, Nova Gorica/
5/ 18. - 21. novembra	25-letnica Državne založbe Slovenije- razstava izvirnih izdaj DZS /z DZS, Ljubljana/
6/ 17. - 21. decembra	Ludwig van Beethoven 1770-1827 /NUK/

2. 7 Strokovno izpopolnjevanje

V zvezi s strokovnim izpopolnjevanjem bibliotekarskega kadra moramo omeniti naslednje:

- a/ V knjižnici deluje komisija za priznanje strokovnih kvalifikacij bibliotekarske stroke. Pred komisijo so v letu 1970 /2 izpitna termina/ uspešno položili izpite 3 bibliotekarji, 5 višjih knjižničarjev, 3 knjižničarji in 13 knjižničarskih manipulantov. Komisija je v letu 1970 prejela tudi 3 vloge za priznanje strokovne kvalifikacije višjega bibliotekarja in uvedla predvideni postopek za priznanje.
- 2/ Organizirana sta bila 2 seminarja za pripravo na strokovne izpite in sicer za knjižničarske manipulante /12 udeležencev/ in za ostale bibliotekarske strokovnosti /25 udeležencev/.
- 3/ Na Pedagoški akademiji predavajo naši sodelavci: Jaro Dolar, Jože Munda, Maks Veselko in Miloš Rybar.
- 4/ Sodelovanje s strokovnimi prispevki v glasilu Društva bibliotekarjev Slovenije "Knjižnica" itd.

2. 8 Oddelek za pospeševanje knjižničarstva

Narodna in univerzitetna knjižnica opravlja poleg nalog slovenske nacionalne in centralne univerzne knjižnice še naloge republiške matične knjižnice za SR Slovenijo. Te naloge opravlja v okviru matične službe.

Naloge so zaradi raznovrstnosti porazdeljene takole:

a/ Organizacijsko in inštruktorsko delo

- Zbrani in statistično obdelani so bili podatki iz 268 javnih knjižnic. Podatki z oceno za leto 1969 so bili objavljeni v "Knjižnici 1970".

- Zbrani in statistično obdelani so bili podatki iz 46 univerznih knjižnic. V sodelovanju s CTK in Delavsko knjižnico so bili na novo prirejeni statistični vprašalniki za znanstvene knjižnice.
- Zbranih in kronološko urejenih po občinah je bilo 229 člankov, obvestil in razpisov s področja knjižničarstva iz 19 slovenskih časnikov.
- Pomoč pri načrtih za gradnjo knjižnic smo nudili občinski matični knjižnici Velenje in Piran.
- Obiskanih je bilo 17 ljudskih in 3 univerzne knjižnice.
- 23. 12. 1970 smo imeli regionalno posvetovanje o novi organizaciji knjižnične mreže v Novi Gorici. Udeležili so se je knjižničarji iz Kopra, Tolmina, Sežane in Nove Gorice.
- Imeli smo 2 posebni posvetovanji s somatično Pionirsko knjižnico o moderni zacetiji šolske mreže knjižnic ter o standardih za pionirske knjižnice v okviru javne mreže knjižnic.
- V okviru matične službe sta delovali 2 komisiji za standarde in sicer za javne in univerzne knjižnice. Komisije so se sestale petkrat.

b/ Strokovno delo

- Pripravili smo analizo stanja občinskih matičnih in drugih javnih ljudskih knjižnic. Analiza je bila objavljena samostojno, v izvlečkih pa v "Knjižnici" 1970. Bila je predložena komisiji za kulturna vprašanja pri IS in kulturno prosvetnemu zboru SRS.
- Ukvarjali smo se s standardi v knjižnicah in za posvetovanje Društva bibliotekarjev Slovenije v Mariboru pripravili 2 referata in sicer "Nova organizacija splošno izobraževalnih knjižnic v Sloveniji" in "Standardi v univerznih knjižnicah". Oba referata bosta objavljena v "Knjižnici" 1971.
- Pripravili smo petletni razvojni program republiške matične službe.
- Za RTV smo pripravili v kulturni panorami oddajo o problemih javnega knjižničarstva.
- V reviji "Kulturni život" smo v mesecu knjige objavili razpravo o nekaterih vidikih širjenja knjige v Sloveniji.
- Pripravili smo novo redakcijo o razvoju knjižničarstva v srednjeročnem načrtu razvoja knjižničarstva Slovenije
- Pripravili smo analizo nakupa nove literature v mreži javnih knjižnic za razpravo o popustih pri nakupu literature, ki jo je organizirala Skupnost študijskih knjižnic skupaj z Gospodarsko zbornico SR Slovenijo.

- Pripravili smo razpravo o mreži javnih knjižnic za posvetovanje o knjižničarstvu, ki ga je organizirala komisija za kulturna vprašanja pri IS Slovenije.
- Pripravili smo odprto pismo slovenski javnosti o problemih javnega knjižničarstva za plenum Društva bibliotekarjev Slovenije.
- Pripravili smo predlog nove organizacije javne knjižničarske mreže za mesto Ljubljana in ga predložili Svetu za kulturo mesta Ljubljana.
- Za centralno katalogizacijo smo usklajevali delo katalogizatorjev in opremljali katalogne listke za mladinsko literaturo z oznakami starostne stopnje za potrebe šolskih in pionirskih knjižnic.

c/ Strokovna posvetovanja, konference

- Sodelovali smo na plenumu Društva bibliotekarjev Slovenije v Ljubljani maja 1970;
- na posvetovanju slovenskih knjižničarjev v Mariboru oktobra 1970;
- na posvetovanju o problemih nakupa literature za knjižnice, ki ga je pripravil založniški svet pri Gospodarski zbornici SR Slovenije;
- na posvetovanju o knjigi v Beogradu;
- sodelovali smo s Skupnostjo študijskih knjižnic in se udeležili treh njihovih posvetovanj;
- pri ustanavljanju skupnosti ljubljanskih knjižnic na dveh posvetovanjih;
- v svetu za kulturo mesta Ljubljane na osmih sejah;
- na sejah komisije za družbena in idejno politična vprašanja izobraževanja, znanosti in kulture ZSJ v Beogradu in na sejah plenuma ZSJ;
- udeležili smo se 11 sej v okviru Društva bibliotekarjev Slovenije, Društva bibliotekarjev Ljubljana, Zveze kulturno prosvetnih organizacij Slovenije, Sklada za pospeševanje kulturnih dejavnosti SR Slovenije in dr.

d/ Tehnično delo

- V delovodnik je bilo vpisanih 233 dopisov /173 prejetih in 60 odposlanih/. Odposlanih je bilo 5 okrožnic na 318 naslovov.
- Vodimo poštno knjigo za odpošiljanje listkov centralne katalogizacije.
- Vodimo arhiv knjižnic in dokumentacijo knjižnic.
- Vodimo kartoteke knjižnic in kartoteke naročnikov listkov centralne katalogizacije.
- Registrirana je bila ena knjižnica.

2. 81 Centralna katalogizacija slovenskega tiska

Poseben uspeh oddelka za pospeševanje knjižničarstva je prav gotovo centralna katalogizacija slovenskega tiska, pri kateri sodelujejo oddelki knjižnice oziroma knjižničnega "tekočega traku".

Tako je bilo v letu 1970

- v centralni katalogizaciji obdelanih 1 477 naslovov slovenske knjižne produkcije. Število naročnikov se je nekoliko dvignilo in jih je 166. Na listke centralne katalogizacije so naročene vse občinske matične in druge ljudske knjižnice, ki poslujejo s poklicnim ali honorarnim knjižničarskim kadrom, in 92 šolskih knjižnic. Prodano B setov 65, A setov 90 in 92 šolskih setov listkov centralne katalogizacije, skupaj 267 setov.
 - V abecedni, UDK in mladinski letni priložni katalog vloženi 3 693 listkov.
 - Izdelanih 260 170 listkov centralne katalogizacije, od tega prodanih 223 810 in za NUK izdelanih 36 360 listkov.
- Katalogni listki so bili odposlani 29 krat, večinoma dvakrat mesečno, v sezoni tiska pa trikrat mesečno in sicer na 4 814 naslovov.
- Narejenih je bilo 483 računov za poslane listke, dohodek od prodanih listkov v letu 1970 znaša 63 907,50 din. Listke že tretje leto prodajamo po isti ceni, t.j. 0,30 din za katalogni listek.

2. 9 Sodelovanje z drugimi ustanovami

Sodelovanje knjižnice z drugimi ustanovami je bilo dokaj uspešno. Na eni strani sodelujemo z domačimi sorodnimi ustanovami in organizacijami in z drugimi organizacijami in organi - npr. z univerznimi knjižnicami, s študijskimi knjižnicami, s Skupnostjo študijskih knjižnic Slovenije, s Skupnostjo jugoslovanskih nacionalnih knjižnic, z Društvom bibliotekarjev Slovenije, z nacionalnimi knjižnicami v drugih republikah, z Društvom slovenskih pisateljev, Republiškim sekretariatom za prosveto in kulturo, sindikati itd.

Na drugi strani pa sodelujemo z ustanovami v inozemstvu:

- Medbibliotečna izposoja: Central National Library, London; Oesterreichische Nationalbibliothek, Wien; Bayerische Staatsbibliothek, München; Universitätsbibliothek, Wien; Universitätsbibliothek, München; Bibliothèque Nationale, Paris; Országos Széchényi könyvtár, Budapest; Universitní knihovna, Praha; Universitní knihovna, Brno; Universitna knjižnica, Bratislava in še z velikim številom drugih nacionalnih in znanstvenih knjižnic v tujini.

- Nabavni oddelek: Bayerische Staatsbibliothek, München; Biblioteka uniwersytecka, Warszawa; Bodleian Library, London; Deutsche Forschungsgemeinschaft, Bonn - Bad Godesberg; Deutsche Staatsbibliothek, Berlin; Fundamentalna biblioteka Akademii nauk SSSR, Moskva; Gosudarstvennaja biblioteka SSSR imeni V. I. Lenina, Moskva; Gosudarstvennaja publična biblioteka imeni M. E. Saltykova - Ščedrina, Leningrad; Library of Congress, Washington; Matica slovenska, Martin; Narodna biblioteka, Sofija; Naučna biblioteka imeni M. Gorkogo, Leningrad; Oesterreichische Nationalbibliothek, Wien; Bibliotheque Nationale, Paris; Statni knihovna, Praha; University of London; Vsesojuznaja gosudarstvennaja biblioteka inostranoj literatury, Moskva; Universitetsbiblioteket Oslo, University of California itd. Posebej pa moramo poudariti sodelovanje z ustanovo The British Museum, London, ki se je v letu 1970 močno razmahnilo in razširilo na več oddelkov v NUK /fotografski oddelek, oddelek za centralno katalogizacijo, informacije in predvsem zamenjava publikacij z nabavnim oddelkom/.

V letu 1970 so knjižnico obiskali mnogi tuji gostje; naj omenimo vsaj nekatere: monsignor Agostino Casaroli s spremstvom; delegacija sovjetskih pisateljev /Smerdov, Zbaniatski, Kasorukov, Infantev, Drutinjano/; namestnik ministra za kulturo DDR Kurt Bork; 14 ameriških študentov - bibliotekarjev pod vodstvom Mr. Grahama H. Saddlerja; zastopniki ustanove Istituto Tecnico Industriale iz Reggio Emilie; bibliotekar Kwame Avafia z zambijske univerze v Lusaki in drugi.

Ravnatelj Jaro Dolar se je udeležil v začetku septembra 1970 36. zasedanja FIAB-a v Moskvi in Leningradu, oktobra pa je odpotoval v Berlin na posvetovanje o strokovno metodičnem delu v socialističnih deželah. Jože Žužek, vodja nabavnega oddelka, si je ogledal knjižni sejem v Frankfurtu v Nemčiji.

9. ZAKLJUČEK

Pričujoče letno poročilo o delu Narodne in univerzitetne knjižnice prikazuje napredek celotnega poslovanja centralne slovenske univerzitetne in predvsem slovenske nacionalne knjižnice kakor tudi vse težave, ki jo tarejo in grozijo v najkrajšem času katastrofalno zavreti njen dosednji razvoj. Zato smo bili v poročilu tudi letos prisoljeni ponovno navesti to problematiko v premislek, dokler je še čas, in v reševanje, dokler ne bo prepozno, preden bi zaradi navzdržnih razmer ustanova morala zapreti vrata svojim obiskovalcem, kar pač ne bi škodovalo samo nam in ožjem krogu obiskovalcev, temveč celotni slovenski kulturni javnosti in ne nazadnje tudi bibliotekarski stroki sami.

NOK 6.8.51